

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Évesben: Negyedévre . . .	8 korona.
„Háromévre	12 .
„Kétféle Negyedévre . . .	5 .
„Egyévfolyamra	20 .

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Gyula

Kiadó laptulajdonos:

László József.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.

ROSTA.

A képviselőház újra megkezdi működését. Mit várhatunk tőle ebben a sivár helyzetben, amikor lehetetlen a hasznos munkálkodás, az alkotmányos életműködés?

A bekötött szeműtől kívánhatjuk-e, hogy lásson. Lehet-e rá kilátás, hogy előre mehessen, akinek guzsa van szoritva mind a két lába? S végezhet-e valamely munkát az, akinek dolgos két kezén bilinesek esörögnek?

A nemzet nyugtalankodva kérdegeti, hogy mi lesz már?

Most még csak szeme rebbenésén, arcizmai rándulásán, szava remegésén vehető észre, hogy a nemzet nyugtalankodik. De igazán nem tanácsos, hogy ostoba ellenségeink a nemzetet a végsőig felingereljék.

Mert hej de nagyot fog ütni a magyar nemzet, ha egyszer kitör belőle a négyszáz év óta gyülemelő elkéseredés!

* * *

Debrecenben nekilendült a gyáralapításra való készség. Egymás után három-négy új gyári vállalat keletkezett és van keletkezésben. Valamennyi a gazdasági termékek gyári feldolgozása, kihasználása, értékesítése körül forog, ami felette örvendetes jelenség, mert azt bizonyítja, hogy gazdáink végre meghaladták és megértették a kor jelszavát és arra az utra léptek, melytől eddig oktanul húzódoztak, jöllehet kétségtelen, hogy a mai gazdasági viszonyok közt csakis ezen az úton várhat rájuk a biztos boldogulás.

Különös figyelemre méltó a legújabb alakult erőtakarmány gyár, melyet ugyszólván kizárólag az ugynevezett jószágértő gazdák karoltak fel, a mi nagyon szerencsés jel.

Kívánjuk is a teljes sikert, mert ez a mi tartózkodó civiseinket meg fogja győzni arról, hogy ma már csak gyári üzemek szervezkedésével lehet a földművelő gazdálkodást jövedelmezővé tenni.

* * *

Nagyon szép és emlékezetes májusra van az idén kilátása Debrecen városának. Még pedig nem a természet kedvezése révén, hanem abban az eszményibb értelemben, hogy a május hónapban több hazafias, irodalmi, közmívelődési ünnepünk lesz.

Nem tagadható, hogy ezen a téren Debrecen az utóbbi időben kevesebbet fejlődött, mint anyagi és szellemi erejéből következtetve méltán remélni lehetett volna. Bizony tekintetben egy kis őszinte korholás is ráférne Debrecenre.

Epen azért nagyon óhajtánók, ha e ne-

mes város hatósága és közönsége versengő szeretettel méltányolni ama két ünnep jelentőségét és közmívelődési viszonyainkra áldásosan termékenyítő hatását, mely két ünnepre most készül a főiskolai ifjuság és a Csokonai kör.

Az ifjusági zászló felavatása most lesz vasárnap zajos, tüntetésnek is minősíthető ünnepségek közt. Vajha e lelkes és lelkesítő külsőségek emléke ne szállra el nyomtalanul!

A Csokonai-kör országos irodalmi ünnepe, melyet Csokonai halálának századik évfordulója emlékére rendez, május második felére esik. Nagyszabású, igazán országos esemény lesz ez. Költői irodalmunk, a nemzet legmellőzöttebb mostoha gyermeke, megérdemelne, hogy Debrecen városa ez alkalommal országos példaadásul a szívébe venné irodalmunk ügyét és keresne és találja rá módot, hogy a Csokonai ünnep időtlen idő-kig emlékezetes maradjon!

Mit jutalmaznak Bukarestben?

— május 3.

Régi dolog, hogy a magyarnál aligha akad türelmesebb nemzet széles e világon. Mert a legtöbb nyelvű államban sem tűr el annyit az államalkotó elem a vele együtt élő nemzetiségektől, mint Magyarországon a magyar, pedig idegen ajku népfajoknak sehol sincsen a földkerekségén annyi közszabadságuk, mint ebben a hazában. És mégis nálunk örökös és meg nem szűnő a nemzetiségek fészkelődése, a különböző, nem magyar ajku polgároknak a gyűlöletre való szítása, ösztönzése a magyarság ellen. Mert mindig vannak lelketlen izgatók, akik aljas haszonlesésből, feltűnési vágyból, martiromságra való törekvésből, szőlják szapulják a magyar nemzetet, intézményeinket, műveltségünket barbárnak, magunkat zsarnokoknak igyekeznek feltüntetni, a különben becsületes, derék román nép előtt. Teszik ezt a külföldön, de különösen a romániai románság előtt. Sajnos, be kell vallanunk, hogy ezekkel az izgatókkal szemben a magyar kormány mindig gyáván, lanyhán és erénytelenül viselkedett s a legtöbbször bizonyos pártpolitikai szempontoktól vezéreltetve, futni engedte a köztözni való izgatókat és konkolyhintőket. Ennek a nagy mulasztásnak tulajdonítható az itt következő eset is.

Pakatianu V. román ujságíró néhány évvel ezelőtt „Cartea de aur“ (Aranykönyv) címmel politikai tartalmú vaskos kötetet írt, a melyben erősen lázított a magyar állam ellen. A kolozsvári ügyesség miatt pörbe fogta s a kolozsvári esküdtbírótság egy évi államfogházra és pár ezer korona pénzbüntetésre ítélte. A múlt év őszén pedig Russu Sirianu János, az aradi román ujság szerkesztője, most országgyűlési képviselő írt egy könyvet „A magyar állambeli oláhok“ címmel, szintén magyarellenes izgató, politikai tartalommal. Ezt a könyvet is elkobozták, most folyik az eljárás a szerző ellen. Ilyen körülmények között azután elég furesán hangzik a következő, a Tribunában megjelent közlemény:

Pakatianu S. „Aranykönyv“ című két kötetes és Russu Sirianu János „A magyar állambeli oláhok“ c. művét a bukaresti román Akadémia méltónak találta, hogy az Adamachi-féle pályadíjban részesítessék. A pályadíjban való részesítésre vonatkozó jelentés dícséreteket zeng a nemzeti ügy két harcosának.

Azt hisszük, hogy ehhez nem kell magyarázat. A magyar bíróságok által elkobozott, büntetendő dolgokat tartalmazó munkákat díjazza, a magyar állam elleni izgatásért megbüntetett izgatók fejére pályakoszorút fon a bukaresti román tudományos Akadémia.

A magyarországi románok január 10-én Nagyszebenben tartott gyűlésükön a leghatározottabban tiltakoztak az ellen, hogy ők kifelé gravitálnak, vagy forradalmi törekvéseik volnának.

A magyar állam ellen izgató munkák és a bukaresti Akadémia között lévő összefüggés azonban kissé mégis gondolkodóba ejt bennünket ama nagyszebeni tiltakozó kijelentés komolysága fölött.

A nagy válság.

— május 3.

A képviselőház a holnapi nappal ismét összeül. Az ülés formális lesz csupán és a esütörtöki ülés napirendjét állapítja meg. Azt ugyanis, hogy a Ház a esütörtöki nappal megkezdi a koalíció felirati javaslatának érdemleges tárgyalását.

Tisza István gróf ma délután Gesztől, a hol a husvéti ünnepeket töltötte a fővárosba érkezett, hogy a szabadelvűpárt vég-

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

rehajtó bizottságának ma esti értekezletén részt vegyen.

Élénk feltűnést keltett politikai körökben egy előkelő politikusnak az a bécsi értesülése, hogy a király nem jön Budapestre? E hírforrás szerint a királyt belátható időn belül nem fogjuk látni a magyar székesfővárosban és szintén e hírforrás szerint — ismét a Lukács-féle kombináció áll előtérben olyan módon, hogy a felség őt bizza meg a miniszterelnökség ügyvitelével s a régi kabinetből Tisza István gróf válnék ki csupán.

Mennyiben felel meg ez a hír a valószínűségnek, azt a jövő fogja bebizonyítani.

Politikai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek Apponyi Albert grófnak a felirati vita során várható felszólalása elé. Apponyi Albert gróf ebben a beszédében a katonai kérdésekre helyezi majd a fősúlyt és körvonalazni fogja a függetlenségi párt álláspontját a katonai kérdésekhez olyaténképen, hogy a pártnak le kell számolnia egyszersmindenkorra az udvari politikával.

Holnap délután 4 órakor a vezérőrbizottság tart értekezletet, estére pedig valamennyi parlamenti párt konferenciázik. A csütörtöki nappal pedig teljes erővel indul meg a parlamenti kampány.

Késső éjjel jeleni budapesti tudósítónk, hogy Tisza István a szász király fogadtatására nem megy Bécsbe. A felséghez csak a szász király elutazása után fog járulni. Ellenben részt vesz Tisza a szabadelvű párt, mai értekezletén, a melyet máról az ő kivánságára halasztottak el. Politikai körökben élénk vitatkozás tárgyát képezi az a körülmény, hogy Tisza nem vesz részt a szász király fogadtatásán.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— május 2.

A szövetkezett ellenzék egy kiváló tagja nem is érdektelen nyilatkozatokat tett a vasuton. Arról volt szó, hogy a királyt kínos dilemma elé állítja egyrészt Magyarország nemzeti öntudatának hatalmas megnyilatkozása, másrészt Ausztria, az udvar és a katonai körök nyakszirtmerekedése. Ezért leköszönni kész az agg uralkodó. Jön a trónörökös, a kit nem köt királyi eskü, az majd uralkodik . . . önkényes módon. Mi lesz akkor t. képviselő ur?

— Gondoltunk már erre is, felel a képviselő. Törvényt hozunk arról, hogy a magyar honvédség és a magyar ezredek csupán az új király koronáztatásának napján teszik le az uralkodó iránti hűség esküjét . . . De felesketjük előbb az alkotmány védelmére . . . Így aztán nyugodtan nézünk az önkényuralom elé is . . .

Nagy esőnd támadt erre a kijelentésre. Vajjon csakugyan ennyire megmérte az erejét és a várható következményeket a szövetkezett ellenzék?

Tisza gróf ur „királyi kegyelemből” nevez ki kontárokot fogorvosokká. Huszonnyolc ilyen alakot protegál ez idő szerint egy tekintélyes volt szabadelvű képviselő, ügyvéd és pénzügyi tekintély. Talán dr. Neumann Armin a nagy pártfogoló.

Helyesen van. Tiszának most huzzák kifelé a mérgefogait, mért ne gondolna most a fogorvosokra, a kik hasonló jóban részesítik a nemzetet. Jussan a korból, a korrupció áldásából a hiveknek. Csak aztán, ha a kontárok működni kezdenek, szüntesse meg Tisza a fogfájást, álkapea repedéseket

és egyéb nyavalyákat is — királyi kegyelemből!

Az országgyűlés összeül. Tennivalója nem igen akad. Gondolkozni fog a jövő felől. Dehát „cogito, ergo sem” — biztos jele létezésének már az is, hogy gondolkozik.

A sok Tiszaista — a költővel szólva „menne, rohanna, repülne de nem hagyhatja vezérét” . . . mivelhogy választási pénzeket kapott tőle.

NAPI HIREK.

Debreceni percc.

— május 2.

Dávidné: Hol tetszik az idén fürdőzni Nagysád?

Mórné: Mi Baden-Badenbe készülünk! Hát Nagysádék?

Dávidné: (akinek szurja az orrát a dupla nevű fürdő) Mi meg Konyár-Konyárra megyünk!

Kásás Kis Péter uram (a kávéházban pipázik, aztán nagyokat pök): Pincér! Tegye el innen azokat a polcenár csészéket, mert bizony hogy bele tráfalok!

(Üzletben.) Vevő: Kérek negyvenhárom nyakbőségű inget!

Boltos: Sajnálom, nálunk negyvenes a legbővebb nyak!

Vevő: Ejnye, hát azért jöttem én a vastagnyaku kálvinisták városába, hogy még a nyakamra való inget se találjak?

Vendég (a pincérhez): Nem tudja micsoda vallásbeli pap az a szomszéd asztalnál?

Pincér: Nem tudom, k'ém ássan!

Vendég: Sebaj, kínálja csak meg azzal a juhturós csuszával!

Két rokonlelkű költő.

— Szaboleska Mihály és Sajó Sándor. —

Írta: Dr. Kardos Albert.*

Szaboleska Mihály és Sajó Sándor! Hogy kerül e két név össze és mi hozza őket egyszerre ide a Csokonai-körbe? Számos külső egyező körülmény, de nem kevesebb belső hasonlóság. Nemesak a könnypiaci véletlen, hogy mindkettő a múlt évben, néhány hóval ezelőtt adott ki egy-egy újabb kötet költeményt, az egyik „Csendes dalok”, a másik „Útközben” cím alatt, nemesak az a nekem kedvező szerencse, hogy mindkettőhöz régi ismeretség és folytonos barátság érzései fűznek, nem is a társadalmi helyzetükben vonatkozó hasonlóság, hogy t. i. mindketten egyszerű középsorsu emberek, a szellemi munka szürke napszamosai, akik közül az egyik éveken át az isten háta mögötti kis hegyi községben (Felfaluban) hirdette az Urnak ígét, a másik pedig egy városnak nevezett alföldi nagy faluban (Jászberényben) tanítgatta ikes igékre és ablatus absolutusokra a serdülő növendékeket. — Mindez csak véletlen, csak külsőség: a közösség belsőbb jegyei csatolják őket egymáshoz.

Szaboleska és Sajó azért állnak egymáshoz oly közel, mert mindketten hű követői annak a népiesen nemzeti irányynak, amely Petőfi felléptétől számítva mintegy negyedszázadig uralkodott a magyar irodalomban, mert mindketten szembeszálltak azzal az idegenszerű, jobban mondva nemzetközi áramlattal, mely az alkotmány helyreállítása után öntötte el bölcsészetiünk mezéjét, mert mindketten visszaforodtak a Pe-

* Felolvasta a Csokonai-Kör ülésén.

tőfi és Arany nyomdokaihoz, amelyekből magyar költő büntetlenül, a maga s költészetére kára nélkül nem térhet el.

A nemzeti utra a Petőfi-Arany hagyományaihoz való visszatérésük annál jelentősebb, mivel költői pályájukat akkor kezdik, mikor az idegen áramlat hullámai legerősebben csapkodtak a magyar szellem bástyáit, mikor az irodalom hangadója vagy legalább a sajtó hangosai nemesak megfélemedtek a nemzeti irányról, hanem nyíltan kicsinyelték, szűk körűnek és elmaradottnak hirdették az ugynevezett népies iskolát. Tíz-tizenöt évvel ezelőtt szinte merészség kellett hozzá, hogy ifjú magyar költő Petőfi ismert formáival vagy Arany becsületos érzéseivel, nemes világfelfogásával lépjen föl. — Hiszen aki nem esatlakozott valamely félszeg divathoz, aki nem esküdött a naturalizmus, verizmus stb. tanaira, aki nem hirdetett zavaros bölcsészeti eszméket és nem vegyített több kevesebb érzékiséget a szerelem dicsőítésében, az készen lehetett rá, hogy a fővárosi hírlapok nem veszik észre, vagy szánakozva lenézik. De a mi két költőnk nem félt a gunyos kicsinyléstől, hanem bátran és tudatosan megszólaltatta ismét a magyar hazafiságot, kifejezte újra az egyszerű, de örök emberi érzéseket, bemutatta megint a tiszta családi körnek, a romlatlan népeletnek naiv és megható jeleit. S mindezekhez használták Petőfi dalamos verseit, Arany méltóságos nyelvét, természetesen a régi formákat ujjakkal gyarapítva. A már készen talált költői stílus dacára a maguk egyéniségét lehetőleg megőrizve.

Valóban szinte megiepő, hogy a népies irányhoz való visszatérés, az Arany — Petőfi hűségese követése milyen közel hozta ezt a két költőt egymáshoz, mennyire na-

sonló tárgyakra terelte költői figyelmüket, milyen azonos érzéseket és gondolatokat vitt ajkukra, holott a két költő — tudtommal — nem érintkezett egymással, személyesen talán nem is ismerik egymást. — Erdemes lesz e szempontból, ha nem is összes költeményeiken, legalább most megjelent és előbb említett két kötetükön végig futunk.

Szaboleska szívéből jól tudják, akik olvasták költeményeit, semmi sem árad ki őszintébben, meghatóbban, mint a családi érzés. Edes anyjáról, kicsiny gyermekeiről szóló költeményeivel nem egyszer esalt könnyet szemünkbe, mosolyt ajkunkra.

— Most edes atyját éneklie meg a szeretet és esodálat azon hangján, mely Petőfinek Jó öreg kocsmárosából és Vén zászló-tartójából örökre fülünkbe eseng. Apja is ott volt a nagy napokban a névtelen félis-tenek között és a harc dicső emléke büszkeséggel tölti el egy egész életre. Mit neki a fia sok tudománya, nagy költői híre, mi ez ahhoz képest, hogy az ő vállát Damjanits veregette meg?

E büszke önérzetet még a halálba is elkíséri, mert azt mondja róla a költő:

Mikor utoljára hajoltam reája,
Figyelni utolsó, elhaló szavára:
Akkor is csak az volt, aki életében,
Nem a haláltól félt, más járt az eszében:
„El ne felejtöd ráiratni
Édes fiam a fejfámra:
Honvéd voltam, magyar honvéd,
A szabadság katonája.”

(Édes apám.)

Sajó Sándor éppen oly bámuló tisztelettel tekint atyjára, akinél derekabb, bölcsőbb embert nem ismert, újabb verseit is,

(Pineér juhturós csuszát visz az ösmeretlen vendég elé, mire az elmosolyodik.)

Vendég: Tudom már micsoda vallás! Lutheránus...

— **A város gazdasági ügyei.** Debrecen város tanácsa tegnap délelőtt rendkívüli ülést tartott, a melyen a város legsürgősebb gazdasági ügyei kerültek tárgyalásra. A tanács elhatározta, hogy a Hortobágy hasznosítása ügyében eljáró bizottságok terjedelmes és szakzerű jelentését ki fogja nyomtatni. A jelentések mind azokat a szakzerű véleményeket tartalmazzák, a melyeket a hasznosítás dolgában egy a helyszínére küldött bizottság, mint a gazdasági egyesület s a jog és pénzügyi bizottság terjesztett be. A tanácsulésen ezenkívül tárgyalták még az ohati bérlet ügyét is. A kérdés hosszabb vitára adott alkalmat, mert tudvalévő, hogy a jelenlegi bérlők nyilatkozatokat adtak be, a melyben kötelezték magukat, hogy az esetre, ha a kétszeri árverés a jelenlegi bérlősszegnél magasabbat nem fog eredményezni, a bérletet a mai hasznbér mellett legalább hat évre megtartják. Teszik ezt azzal a megjegyzéssel, hogy a város a megejtendő becsülés alapján tulajdonába veszi az újonnan épített gazdasági épületeket. Az ügyben a tanács úgy döntött, hogy elfogadja a bérlők ajánlatát.

— **A debreceni tisztviselők** egyesületének igazgatósága csütörtökön, e hó 4 én ülést tart a városházán. Az ülésen, melynek elnöke Oláh Károly tanácsos lesz, több fontos ügyet fognak elintézni.

— **A diákünnepély.** A zászlószentelés ünnepélyének ügyében vesszük a következő értesítést: Legközelebbi kimutatásunk óta a május hó 7-én tartandó zászlóavatásunk alkalmából városunkba érkező diákok elszállásolására a következők voltak szivesek a bi-

zottságnál jelentést tenni: özv. Kerekes Gusztávné, özv. Márk Pálné, Pataki Józsefné urnók, Horváth Gusztáv, Kemer János, H. Kiss Pál és Kovács Jenő urak. Még egyszer felkérjük Debrecen város nemesen érző közönségét, hogy a vendéglátóknak szállást adni s e szándékukat a főiskolai kapusnál és Mester-utca 28. sz. alatt kitett iven nevükkel és lakásukkal feljegyezni sziveskedjenek. — Hazafias üdvözlettel Debrecen, 1905, május 2. a főiskolai ifjuság nevében ifj. Koss Zsigmond joghallgató, az elszállásoló bizottság helyettes elnöke.

— **A Csokonai ünnep.** A százados Csokonai ünnep rendező bizottsága ugyancsak bajos munkát és nagy tevékenységet fejt ki nap nap után, hogy e közel jövőben lezajló ünnepségek méltók legyenek a halott költő nagy nevéhez. A fogadó bizottság a vendégek elszállásolására nézve holnap délelőtt a vármegyeházán ülést tart. Az ülésnek Domahidy Elemér főispán lesz az elnöke.

— **Gyűlés a kamaránál.** A kamara elnöki tanácsa tegnap délután Szabó Kálmán orsz. gy. képviselő elnöke alatt ülést tartott. Megállapította az elnökség a jogászfifuság zászlóavatási ünnepélyén a kamara részvételének módját, örömmel hallgatta meg a titkár referálását a kerületbeli háziipari tanfolyamok évvárásáról és kiállításáról. — Legutóbb a nyiregyházain és nagy-kállóin vett részt a titkár, még egy van hátra, a szoboszlói, melynek záró kiállítása 8 án lesz. A munkásjutalmi díjakra hirdetett pályázatok eddigi eredményét tudomásul véve, rendelkezett az elnökség az ipari kataszter betűrendes nyilvántartásának további berendezése iránt, új szalmafonó tanfolyamok számára előjegyzésbe vette Nagybányát, Karcagot, Kisujszállást és Mátészalkát, tárgyalta azokat a teendőket, melyek a Hatvan-utcai

ház eladása folytán szükségessé válnak s megállapította, hogy az Osztrák Magyar-Banknak 20.000 korona jelzálogköcsönt visszafizet.

— **Debreceni iskolák építése.** Tudvalévő, hogy a város a debreceni iskolák építésére pályázatot hirdetett. A pályázat határideje lejárt és beérkezett ajánlatok fellett szombaton fog a tanács dönteni.

— **A Dégenfeld óvoda sorsa.** Ismeretes az a mozgalom, amely arra indult megilletékes körökben, hogy a Gróf Dégenfeld óvoda egy alkalmasabb helyiségbe helyeztessék át. Az óvoda ügyében kiküldött bizottság péntek délelőtt tart ülést, a melyen az eddig beérkezett vélemények, tervezetek alapján határozatot fognak hozni arra nézve, hogy az óvodát hová helyezték el.

— **A VIII-ik osztály vizsgája a kollégiumban.** Az ev. ref. főgimnáziumi VIII-ik osztály vizsgája e hónap 13-lesz, mely után következő héten az érettségi írásbeliek és június 23—26-ig az érettségi szóbeliek. Az osztályvizsgán az elnök, az érettségi vizsgán a cenzor Dóczy Imre kerületi tanfelügyelő lesz.

— **Diszes esküvő.** Ma délbén esküdtek egymásnak örök hűséget Hegedűs János máv. mérnök és Kuthy Anna, Kuthy Béla máv. főmérnök és Hajdu Teréz leánya. Az esketést Wolafka cím. püspök végezte a nászháznál. Esketés után hosszú kocsisorban a Bikába vonult a násznép, ahol kitűnő lakodalmi ebéd körül, jó kedvvel és számos pohárköszöntő mellett majdnem estig mulattott. Az új pár a délutáni vonattal nászutra inault Velencébe. Az esküvő érdekességét emelte az a ritka véletlen, hogy az egyik násznagyi tisztet Okolicsányi István kir. tan. töltötte be, aki ezelőtt 29 évvel ugyancsak mint násznagy működött a most már örömszüllők Kuthy Béla és Hajdu Teréz esküvőjénél. A 82 éves tisztet ur kitűnő egészségnek örvend, násznagyi tisztének pedig fiatal hévvel felelt meg. — Két lendületes pohárköszöntővel lepte meg a lakodalmi társaságot. A vendégek fiatalja cigányzene mellett táncra perdült és ősi szokás szerint kivilágos kiviradtig mulatozott a legjobb hangulatban.

— **A rabbi szerencsége.** Ritkán száll le a szerencse a szerencsétlen földi halandók lakába, de ha valaki oly álnatatos jámbor szívvel imádkozik, mint a nyitrai izr. orthodox közönség rabbinusa, nem csudálható, ha meghallgatja szavát a menyébeli Isten, ki az emberek forgandó szerencséjét intézi. Katz Mózes nyitrai rabbi az osztálysorsjáték legutóbbi húzásán 150.000 koronát nyert. Ő már elmondhatja magáról, hogy csudarabbi.

— **Szerelem és pisztoly.** Mindkettő nagy szerepet játszik az emberiség életében, gyakran összetalálkoznak és megszámlálhatatlan tragédiáknak okozói. Németh András Hatvan utcai temető melletti tanyai legényt is meg akarta győzni a szeretője egy helybeli szülésznről arról, hogy a szerelemmel, nem lehet tréfálni. Huzamosabb ideig viszonyuk volt, de az utóbbi időben a legény elhidegült. Az asszony szívében természetesen, mint a legtöbb ilyen esetben a szerelem halálos gyűlöletté fajult. Bosszút esküdtött hűtlen kedvese ellen. Forgópisztolyt vásárolt és beállított a legényhez, azzal fenyegette, hogy lelövi. A legény apja tanuja volt a jelenetnek és beleavatkozott a dologba, kiméletlenül feljelentette a forrongó gyűlölettel áthatott hölgyet a csendőrségnél.

— **Pályatételek.** Az ev. ref. főgimnáziumi tanuló önképzőkör pályatételeire: irodalmi, történelmi, esztétikai dolgozatokra,

az ő szent emlékének ajánlja. Édes anyjához inkább a szerető gyöngédség esatolja s ez irat vele egy kedves, vonzó kis költeményt a Szép öreg asszonyt, melyben meghatóan nyilvánul az anyának fiára, a fiúnak anyjára való büszkesége.

— Nem volnának oly rokonszenves egyéniségek sem Szabolcska, sem Sajó, ha a hitvesi szerelem is dalt nem fakasztana lelkükből, de figyelemre méltó, hogy sűrűn egyik sem hirdeti, egyik sem foglalja minduntalan versbe a felesége nevét, sőt mindketten mentegetőznek, nem annyira a feleség, mint a világ előtt, hogy lantjuk hurjain miért csendül meg oly ritkán a hitves szépsége, jósága. A két költő gondolatmenete itt meglepően hasonlít egymáshoz.

Szabolcska arra kéri a feleségét, ne törődjék a világnak a költőkről szóló hazug beszédével, higgyen az ő komoly érzésében, mely már nem fecseg, csak szeret. A versek ellen című költeményét így végzi:

Sohse kívánj hát dalt magadra,
Én édes angyalom:
A boldogságnak nincsen hangja
Én édes angyalom.
A legszebb költemény az élet,
Ahogy ezt átélem veled...
Egész szívemmel, mélyen, igazán,
Én csak téged szerettelek!

Ugyanez érzés és felfogás vonul végig Sajónak következő strófáin:

Ne is csodáld!

Az én csendes kis fészkenem
Csak hűség van és szerelem:
E boldogságot — óh ne kívánd!
Bűn volna dalba zengenem,

Büből születnek a dalok
Hallgat a szív, ha nem sajog;
Óh feleségem, gyöngyvirágom!
Ne is csodáld, hogy hallgatók.

Szerelmed édes melegén
Boldog lustává lettem én;
— Ha megcsókollak, megölellek,
Több ez mint minden költemény!...
(L. a 115. lap.)

Annál gyakrabban szolgáltatóknak költői tárgyat a gyermekek. Szabolcskának otthon és uton, egészségében és betegségében mindig eszében járnak gyermekei. Apai mély szeretete, még messzibe látóvá és messzire hallóvá is teszi. Néha unalmas komor társaságban édes vidámság száll a lelkére, igen mert az ő apróságai nevetését hallja a távolból; máskor a leglármásabb környezetben szótlan bu fogja el a szívét, mert sejti, tudja, hogy otthonában baj van. (Sejtelmek.) Hát az milyen igaz érzés, midőn kis fiát először viszi az iskolába, a midőn örömebe oly természetesen vegyül a fájdalom, melyet mi közönséges emberek meg sem tudnánk nevezni, de amelynek kifejezését a költő úgy eltalálja Iratokzás c. költeménye végső versszakában.

At is esünk az első nagy bucsuzáson,
S im nekem kell takarnom a könyhullásom.
S hazafelé mig szomoruan mendegélek,
Érezem, hogy elvesztettem,
Hogy szét sodort egy kegyetlen
Nagy gomolygó ár: az élet!
(Folyt. köv.)

szabadtárgyu elbeszélésekre és költeményekre 56 dolgozat adatott be. Ez oly nagy szám, mely évek óta nem fordult ily esetekben elő. Mindez az önképző-kör ez ideig gyümölcsöző munkásságának az eredménye.

— **Ez is bocsánatkérés...** A Bácskai Hirlapban olvassuk a következő hirt: Bocsássa meg, hogy Önt tegnap vizilának neveztem. Éppen most olvasom, hogy egy ilyen állat 20.000 koronát ér meg. Ezennel visszavonom a szavamat!

— **A „Petőfi Dalkör”** múlt hó 30-án tartotta rendes évi közgyűlését a városháza nagy termében a tagok kellő érdeklődése mellett. A kör buzgó elnöke id. Komlóssy Arthur lelkes szavakkal nyitotta meg a közgyűlést. Ezután a kör tevékeny titkára, Hamar László olvasta fel a dalkör múlt évi működéséről szóló kimerítő jelentését. Előterjesztését a jelenlevők tetszéssel fogadták. A pénztárnok által előterjesztett múlt évi zárszámadat és vagyon kimutatást, továbbá az 1905. évi költségeloirányzatot elfogadták. Végül a tisztikar és a választmányi tagok választását ejtették meg. — Elnök lett id. Komlóssy Arthur. — I. Alelnök: Dr. Varga Lajos, — II. alelnök: Borus Béla, — titkár: Hamar László, ügyész: dr. Dóczy Emil, I. jegyző: H. Sinay Imre, II. jegyző ifj. Nagy József, pénztárnok: Márton Gyula, ellenőr: Iklódy János, zászlótartó: Lukács János, helyettes zászlótartó: Szabó József, körgazda: Szathmáry György. Számvizsgálók: Visky Sándor, Ulrich Jenő és Nyikos János. Választmány: Alapítók közül: (3) Lestyán Adorján, kir. tan., Végh Gyula és Tóth András. Rendes tagok közül: (5) Oláh Károly, Roncsik Lajos, Komlóssy Miklós Dinnyés Gyula és Szondy Lajos. Működő tagok közül: (8) Ujlaky István, ifj. Nagy Gábor, Szász József, Horváth Gyula, Vitárius Benjámin, Nagy János, Bartus Lajos, és Holes János. Az elnök a jelen lévő nagyszámú hölgy tagokat különösen üdvözölte beszédében.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be. Arva Ferencz ev. ref. 22 éves, özv. Szentkirályi Sándorné ev. ref. 71 éves, Makai Zsófia ev. ref. 42 éves, Szőkös Gábor ev. ref. 12 hónapos, Nagy Károly ev. ref. 5 hónapos.

— **Az új kapus.** Új kapus van a kollegiumban. Az iskola nagy csengője, vagy mint azt a diák urak nevezik: „lélekharangja”. — Mert a diák egy drukkos óra végén, ha a csengő szót hallja, vagy ha a drukkos óra kezdődik, a csengő beszólítja őket a tanterembe, nem is esoda, ha ennek nevezik. Hát bizony az iskola csengőjének a hangján is megérzik, hogy a kollegiumban új kapus van. A tíz pernyi szünetek végén hatalmas tömegekben verődnek az apróbb diákok a csengő elé és nevetve bámulják, hogy az új kapus még nem tanult bele a csengetésbe. Ha aztán utolja felé a vén csengő megújja a ráncigálást és magától szól a régi hangján: a diáksereg lendületes éljennel fogadja a kapust, ki befejezve a csengetést, felnéz a vén Rákóczi harang darabjára, mintha az valami sárkány volna, melyel neki óránként viaskodni kell. Nem esodálkozhatunk ezen: mert hát mindenkinek meg van a maga mestersége. Jövőre majd megtanulja az új kapus ennek a nehéz hangszernek a kezelését!

— **Ellopott szárnyasok.** Varga Gábor és Tóth Kálmán jó cimborák a korcon, amit összelopkodnak, testvériesen megosztanak. A mesterséget leginkább a külső sorokon és a kertészekben űzték nagy szeretettel. Ravasz vén rókkák, akik nagy veszedelmük a lábas jószágoknak is. Különösen a szárnyasoknak valóságos réme a két tolvaj. Legutóbb Pető Lajos Sestakert II-ik járás 20 szám alatti tyukolából tüntettek el négy tyukot eredménnyel. A csendőrök azonban valamiképpen kipattantották a kisügyet és így most meggyűlt a bajuk a törvényt.

— **Lopások.** Május első napjaiban, a mikor a költözködések tartanak, számos lopás történik. A tolvajoknak ugyanis bő alkalom nyílik működésük kifejtésére. Ma délután Fuchs Lipétné feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Török Bálint-utca 28. számú házból való költözködése közben valaki száz korona készpénzt két jószív, egy osztrák és egy magyar vörös kereszt sorsjegyet ellopott. Az ellopott pénzt és a sorsjegyeket egy ládába csomagolta és csak akkor vette észre a lopást, mikor a Sziv-utca 6. szám alatti új lakásán a ládát fölbontotta. Lőrincz Lajos napszámos Vendég utca 8. szám alatti lakásába ismeretlen tettes betört és 67 korona értékű ruhaneműt elemelt. A rendőrség keresi a tolvajokat.

— **Az esti tanfolyam befejezése.** A debreceni kereskedelmi iskolában főtartott esti szaktanfolyam előadásai befejeződtek. A tanfolyam szóbeli vizsgáit június hó 2-án, 3-án és 4-én. Az írásbeli vizsgát pedig június 16-án és 17-én tartják meg.

— **Szakosztályi ülés.** A cipész szakosztály e hó 8-án délután 3 órakor az ipartestület tanácstermében rendes ülést tart, melyen különféle szakügyeket intéznek el.

— **Műkedvelő előadás.** A színi évad még véget sem ért, s Debrecen nyári színeszei, a műkedvelők már előre gondoskodnak, hogy a közönségnek kellemes szórakozást nyújtsanak az unalmas nyári napokban. Az ácsifjúság, május 27-én, szombaton este a Margit fürdő disztemébea rendez műkedvelő előadást, amikor is színre kerül Tóth Ede híres népszínműve, a Fatu rossza. A daraból a próbák már serényen folynak. Ugyancsak műkedvelő előadást rendez a Máv. gépjárató műhely személyzete is, akik a Veres sapka népszínművet adják elő.

— **Békétlenkedő munkások.** A bábaképezde épületén dolgozó munkások ismét kellemetlenkednek. Ugyanis vannak közöttük, a munkaadó által újabban alkalmazott vidéki munkások közül néhányan, a kik nem tagjai a debreceni kömüves segédek szakegyületének. Ezeket az embereket mindenáron kényszeríteni akarják a többiek, hogy iratkozzanak be az együletükbe, miután pedig az illetők ezt megtagadták, folytonos üldözésnek vannak kitéve részükről. Tegnap már zabolátlanságukban annyira mentek, hogy összeverték a kivánságukat nem teljesítő munkásokat. A további veszekedés megakadályozása végett, a munkaadó kérelme folytán az iparhatóság rendőroket rendelt ki.

— **A légszuszgyár városi üzlete és irodája** építkezés miatt május 3-tól fogva ideiglenesen Piac-u. 65. sz. házba költözik (Miklós-utca sarkán). Telefon-szám, mint eddig, 90. A lámpagyújtók és az éjjeli ügyeletes szerelők ezentúl is Piac-u. 81. sz. alatt maradnak az udvari keresztpületben és este 7 óra után oda kell fordulni szükség esetén. ezen helyiség telefon száma 415. lesz.

— **LETZTER JOZSEF** fényképészeti festészet és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. d. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatban.

— **Ki akar olcsón ruházkodni** az egyetlen szép és olcsó angol és belföldi divatszövetet eredeti gyári árban. **Ranunkel H.** és fia cégnél.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Szerda, „A” bérlet: János Vitéz. Daljáték. Csütörtök, „B” bérlet: Elnémult harangok. Színjáték.

Péntek, „C” bérlet: Mulató Istenek. Operett.

Szombat, „A” bérlet: először. Erősek és Gyöngékek. Színmű.

Vasárnap, d. u. Casanova. Operett.

— este 7 órai kezdettel héletszünetben az ev. ref. főiskolai ifjuság zászlóavatása alkalmából. Diszeloadás.

— **Színházi hírek.** Már csak egy hét és vége a színi évadnak és a pótsezonnak. A tegnapi színházi jelentés adja hírül, hogy a „könyök darab”, a Jánosvitéz szerdán ismét színre kerül. E héten ismét két bemutató lesz. Szemere „Erősek és gyöngékek” ez. sikeres darabjából, a melyről a próbák szorgalmasan folynak. Ugy látszik, hogy ezt a darabot Csontos Gyula játsza egymaga, mert hogy kivüle még kik vesznek részt az előadásban, — arról a színházi krónika nem szól. A daljátéki személyzet 10-én mutatja be a Daucigi hercegnő és hófőm a Palágyipár bucsuzik a Muzeuma e. darabban.

TAVIRATOK.

A függetlenségi párt szaporodása.

Zsolna, május 2. Smialovszky Valér függetlenségi képviselőjelölt ma egyhangulag képviselővé választott.

Frigyes főherceg szemléje.

Bécs, május 2. Frigyes főherceg esapatfőfelügyelőnek ma bemutatták a második hadtest azaz a honvédparancsnokság alá tartozó tábornokok, esapatparancsnokok, vezérkari főnökök és hadaprédiskola-parancsnokokat.

Az angol király Párisban.

Páris, május 1. Edvárd király ma este a Theatre Francais előadásán megjelent, a mikor a közönség éltette.

Japán-orosz háboru.

Budapest, május 2. New-Yorkból egy rövid sürgöny jelenti, hogy ott nagy izgatottságot keltett az a hír, amely az orosz flottának a Filippini szigetek felé indulásáról számol be.

Az új vasuti miniszter.

Bécs, május 2. A Wiener Zeitung közlése az 5 felségének Gautsch miniszterelnökhöz intézett kéziratát, melylyel Wittek va-

Férfi és fiu kalapok

legnagyobb választékban

FEKETE JAKAB

legolcsóbban

kalapüzletében.

sutügyi minisztert hivatalától felmenti és egyidejűleg Vrba Lajos osztályfőnököt bizza meg a vasutügyi miniszterium vezetésével. Másik kéziratában ő felsége teljes elismerését fejezi ki Witek vasutügyi miniszternek sok évi önfeláldozó és érdemduz tevékenységéért.

Az orosz forradalom.

Varsó, május 2. Az összes üzletek zárva vannak. A forgalom szünetel.

Lodz, május 2. Tegnap többször megütköztek a sztrájkolók a rendőrséggel és többet megsérültek. Kettőn behaltak sebükbe. Reggel a munkások elhagyták a gyárakat, mire több gyárat bezártak. A közúti vasúti forgalmat beszüntették. A lakosság nagyon izgatott, mert tömeges munkástüntetések vannak tervbevéve.

Klein Franciska sorsa.

Budapest, május 2. Bécsből táviratozzák, hogy az odaváló főtörvényszék mai ülésén elhatározta, hogy Klein Franciskát kegyelemre fogja ajánlani a királynak.

Garázdálkodó katonatiszt.

Brassó, május 2. Az itteni Malcher kávéházban véres esemény történt. Az éjjel néhány katonatiszt mulatott, akik között Kohler Hugó tüzérfőhadnagy is volt. A tisztok éjfél tájban lerészegedtek és a szomszédos asztaloknál ülő társaságot sértegetni kezdték, majd Kohler főhadnagy poharokat vagdosott a földhöz s a szerte hulló üvegszilánkok a civil társaság egyik tagját, Hornung Gyula dugszagad magánzót megsebesítették. Hornung udvariasan figyelmeztette a főhadnagyot, aki erre kardot rántott és úgy fejbe várta Hornungot, hogy őszerezgyott. A következő pillanatban a civilek székeket ragadtak, amire a többi tisztok szintén kardot rántottak és olyan vérengzést vittek véghez, hogy a rendőrség sem bírta őket megakadályozni. Többen megsebesültek. Hornung állapota életveszélyes.

Nyakszirtmerevedés Szabadkán.

Budapest, május 2. Szabadkáról táviratozzák, hogy ott két nyakszirtmerevedési eset fordult elő. Az egyik eset halálos kimenetelű volt.

A görögországi zavarok.

Athén, május 2. A honvédelmi bizottság egyhangulag elfogadta a hadsereg felszereléséhez a speyri fegyvergyár Mannlicher fegyverét és négy szavazattal egy szavazat ellen a hirtenbergi gyár Mannlicher-töltényeit. A határozatot a speyri és hirtenbergi gyártmányok alapos kipróbálása után hozták. Összesen 150,500 fegyvert és 75 millió töltényt, egyelőre azonban csak 30,000 fegyvert és 15 millió töltényt rendelnek. A pénzügyi tárgyalások már megkezdődtek.

Tüntető szociálisták.

Toulon, május 2. Délután számos tüntetőcsoporthoz vonult végig zászlóvivőkkel élén az elővárosokon és kieszközölték az üzletek bezárását. A kávéházak vendégei kénytelenek voltak a helyiségeket elhagyni. Többeket megsértettek. A tiszteket és altiszteket, akik a tüntetők útjába kerültek, kényszerítették arra, hogy a menet előtt piros és fekete zászlók előtt tisztelegjenek. A tüntetők a darmagno

let és az Internationalet énekelték és szidalmazták a hadsereget, a tőkét és a burzszát. Egy matrózt agyonszúrtak.

Zavargó fuvarosok.

Bécs, május 2. A vasárnap délután tartott négy gyűlésen elhatározták a szállítási vállalatok kocsisai, hogy csatlakoznak a szállítómunkások sztrájkjához és május 1-én nem dolgoznak. Tegnap a munkát majdnem mindenütt beszüntették és a dolgozni akarókat kényszerítették a csatlakozásra. A sztrájkolók több helyütt erőszakoskodtak, felfordítottak kocsikat és tartalmukat összezuhták. Délután tüntető körmenet volt a Práterben. Több vállalkozó helyt adott a sztrájkolók követelésének, mire azoknak megengedték az illető vállalatokban a munka felvételét.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, ápril. 29.

Buzakinálai mérsékelt, vételkedv javult. Szilárd iránzat mellett 20,000 métermázsza került forgalomba, 30—35 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonacemüek közül tengeri 5—10, zab 10, rozs 10—15 fillérrel drágább árja szilárd. Idő: szép.

Buza áprilisra	00
" májusra	18.32—34
" októberre	17.08—10.
Rosz áprilisra	00
Zab októberre	13.92—94.
Tengeri áprilisra	13.90—92.
" májusra	12.02—04.
" júliusra	15.00—02.
" októberre	14.52—56.

KÖZGAZDASÁG.

Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezte. Nagy horderejű eszme szolgáltatásra gyűltek össze Vasárnap Debrecen előkelő gazdái a városháza kis tanácstermébe. Debrecen és általában a Tisza ezen vidéke gazdasági szükségleteinek kielégítésére, gazdasági termények beszerzésére s általában közveitésre, a gazdasági hitelügyek lebonyolítására, tervbe vették egy mazó gazdasági szövetkezet alakítását — Hogy mennyire közszükségletet képezett már egy ilyen szövetkezet, eléggé mutatja az az élénk érdeklődés, amelylyel a megjelent szakemberek a megalakulás terveit fogadták. Riekl Antal mint az előkészítő bizottság elnöke meghívására résztvettek az értekezleten Hufllész Kázmér, Váczy János a Hajdu megyei gazdasági egyesület elnöke, Király Gyula városi gazdasági tanácsnok, Rosenfeld Salamon, Rosinger József és Lajos, Tóby József, Király József, Gyémánt Samu, Gereby Pál, Forrai Ernő, Berger Móric, Polgári Bálint, Szöllősi Ferenc, Kenyeres Károly, Polgári József, Dr. Ábrahám Dezső, Csanak János, Balogh István, és Mandel Jenő. — Élénk eszmecsere után megállapították a szövetkezet tervezetét, mely igazán felöleli magába mindazt, ami egy nemes irányú szövetkezet célját képezheti. A mellett, hogy megmenti a kis embereket a termény uzsorától, másrészt bármely nagy gazdaság minden irányú szükségleteit kielé

gíti. Biztosítja tagjai és általában a gazdaság részére az állami és különösen a katonai szállításokat, gazdasági gépeket közvetít és utját vágja annak a visszaélésnek, hogy gépügynökök ujjonnan festett ócska gépeket adjanak el a termelőnek. — Közreműködik sertéshizlaldák és ezek részére kiviteli piacok létesítésére. — Felkarolja a gazdasági biztosítást és ezzel megakadályozza azt, hogy a nagyobb részt külföldi részvényeseket gazdagító biztosító társaságok a gazdák kárára karteilbe ne léphessenek s magas biztosítási díjtételekkel ne nehezítsék meg a gazdáknak már is súlyossá váló helyzetét. Tervbe vették a gőz eke beszerzését is a mely a sok tekintetben hátramaradt gazdasági viszonyainkat hatalmas lépéssel mozdítja elő. Az értekezlet álláspontjából és hangulatából általában azt a meggyőződést merítettük, hogy ezuttal egy igazi nagy jövőjű szövetkezés van alakulóban, a mely a mai nehéz gazdasági viszonyok közt nemes hivatást tölt be. Különösen szükségük van most a gazdáknak a tömörülésre a midőn az Ausztriától való gazdasági különválás forog szőnyegen, s a midőn esetleg új piacokról is kell gondoskodni. A német gazdasági szövetkezett pld. oly hatalmas intézményre nőtte ki magát, hogy az már az állam háztartásában irányadó szerepet játszik. Az alakulás alatt álló szövetkezet alapítói oly emberek, a kik teljes biztosítékot nyújtanak a sikerre és szolid alapokra. Az aláírási ivateket már a napokban kibocsájtják, egy üzletrészt 100 koronában állapítottak meg s már eddig is mindjárt az alakuló értekezleten mint egy 30000 koronát jegyeztek a megjelent érdeklődők. Kívánatos volna, hogy épen a kis gazdák tömörülneek legjobban ekkéat érdekeik védelmére.

1369—1905. Tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreceni kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szilágyi Julianna végrehajthatónak Csurka József végrehajtást szenvedő elleni 29 kor. 20 f. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreceni kir. tvszék területén levő Hajdusámsonban fekvő a sámsoni 559 sz. tjkvben A 1 s r. 1065 hrsz. alatt Csurka József nevéálló szöllőre 1032 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1905 évi május hó 13 napján délelőtt 9 órakor** Hajdusámsonban a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 103 kor. 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-e. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-e. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. — Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Debrecen, 1905. március hó 2-án.

Bolvary,
kir. törvényszéki bíró.

MOSKOVITS JOZSEF
uri szabó, Piac-utca 40., keresztépület.
Ugyanott tanuló felvétetik.

A tavaszi idényre

szükséges divatöltényeket és felöltőket a legmodernebb kivitelben készítek bel- és külföldi szövetimből te. Tiszteel

A nagyerdei hidegvizgyógyintézet megnyilt!

A víz alkalmazása gyógy célokra, hőmérsék, alak és időtartam tekintetében oly sok változatosságot enged, hogy azt a legkülönbözőbb betegségeknek eredménytel al-kalmazhatjuk.

Altalában a vízgyógyászat edzőleg, élet-
telleg és erősítőleg hat. Az anyagcsere foko-
zódása, az idegrendszernek kedvező befolyá-
soltatása által a beteg szerveknek megválto-
zott működésük ideztetnek elő.

Sem fiatalja, sem öregje nem zárandó ki
a hidegvizgyógyászat alól.

A fiatal szervezet erőteljesebben fejlődik
és gyarapszik mellette, míg a magasabb kor-

ban a hanyatló erőket felélenkíti és a lassan
működő szerveket felfrissíti.

Eredménytel alkalmazható tehát a víz-
gyógyászat és annak különböző alakjai.

1. Súlyos betegségek utáni elgyengülé-
seknel.

2. Erősödési és edzési szempontból, a
légző szerveknek hurutos állapotra való haj-
lamánál.

3. Táplálkozási zavaroknál u. m. vérsze-
génység, sápkór, kövesség kőszvény, görvény-
kór, cukorvételésnél.

4. Gyomor-, bél- és májbetegségeknel.

5. Vérkeringési zavaroknál, vértolulás és
aranyeres bántalmaknál.

6. Rheuma és idegfájdalmaknál.

7. Az idegrendszer megbetegedéseinel a

neurastheniánál, ennek sokoldalú jelenségei-
nél: mint fejfájás, szédülés, fejfájás, levert-
ség, szellemi és testi kimerültség álmatlan-
ság, Asthma, ideges szívbántalmak, a gyomor
bél- és nemi-szervek neurastheniájánál,
Hysteriánál, Basedow-féle betegségnél, gör-
csös és hűdéses állapotoknál.

A nagyerdei hidegvizgyógyintézet modern
és célszerű berendezése, fekvése és kitűnő puha
vize fölötté alkalmas tényezők a vízcurának
sikerés használatára. Fővárosi szakértői sze-
mélyzet végzi a teendőket, az árak mérsékel-
tek. Orvosi felügyelet.

Az intézet egész nap nyitva férfiaknak
d. e. 9 óráig és d. u. 5-8 óráig; nőknek
d. e. 9 óráig d. u. 5 óráig.

Még a modern vegyészeti hatalmas haladása és ebből
kifolyólag keletkezett számtalan kozmetikus készítmény
sem volt képes a 40 év óta bevált **Dr. Lengyel frígyes**

Nyirfa-Balzsam

féle

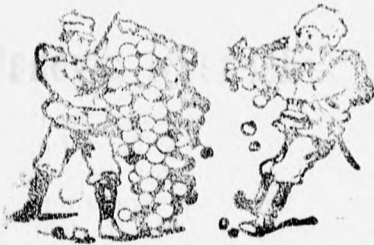
pipercikket hátérbe szorítani: ez
annak jele, hogy ebben tényleg jó.
a természet által készített bőrszépít-
tőszert bírnak. Azon tulajdonsággal
bir hogy általa a felső bőrreteg las-
sankint lehámlik és az ily módon tiszt-
ított bőr alatt levő réteg üde, ifjított
alakban mutatkozik és ezzel
egyidejűleg megszűnik mindenemü ki-
ütés, szeplo, folt, vörösség és anyaggy
az arckedök és himlöhelyek lassankint
teljesen kismulnak, egyszóval az arc-
szín fris és élénk színezetet nyer.

Egy korsó ára használati utasítással 3 korona.
Dr. Lengyel féle benzoé-szappan darabonként 120 és 70 fillér
vgen enyhén hat és ténylegesen elősegíti a balzsam
hatását. **Raktáron** az összes nagyobb gyógyszerárakban
gyógyanyagkereskedésekben és illatszertárakban to-
vábbá a főraktárban:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárakban

Budapest, Király-utca 12. és Andrassy-ut 26
valamint a „**NÁNDOR**” gyógyszerárakban
Váci-körut.

Saját magát
károsítja aki
szőlőoltvány-
szükségletét
men fedezi

1. Küköllumenti Első Szőlőoltvány-telepnél.

Tulajdonos **Caspari Frígyes** Medgyes Nagy-Küköllumegy
A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron
naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözte,
miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes
árjegyzék ingyen és bérmentve

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

Női divat

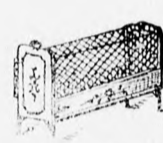
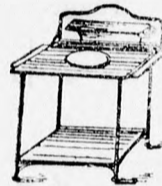
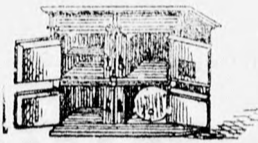
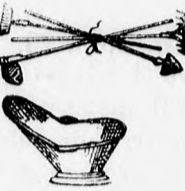
Külön szőnyeg osztály.

●● Fügönyök ●●

! Agy- és asztalterítők !

●● Linoleum ●●

Óriási raktár!

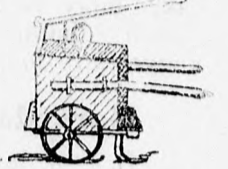

Tóth Gyula

vaskerendő

Debrecen, Piac-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi időnyre
kertészeti és gazdasági szerszámokat és felszere-
léseket; kerti vasbutorok, **gyermek kocsik**, fürdő-
kádak, jég szekrények, vas- és rézbutorok, peronos-
pora és kerti fecskendők, minden vas- és fémiparhoz
való szerszámok, **tűskés kerítés huzalok**, épít-
kezésekhez **vasgerendák**, vas-, porcellán-kályhák,
utóbbiakhoz **multiplicátor** (hőfejlesztő) betétek.
Legolcsóbb bevásárlási forrás.

A legjobb arc-
szépítő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.

Epe-szappan.

Serail-crème. nappali használatra.

Kitűnő toillet szappan-
ok a kenőcs haszná-
latahoz

Serail-puder. Kiváló finom arczpor
három színben, fehér, rózsás és krém
1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: **dr. Rothschnek V. Emil**, **Mihalovics István**, **Tóth Béla**, **Füleky Pál**, **Muraközi László**, **Balázs Ödön** gyógyszerész
uraknál, valamint **Jósa és Jóna** urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MÁTYÁS** gyógyszerárakban.

Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerárakban.

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér.

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs keménypadló számára.

Keil-féle „Glasur” fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos Kata cégnél Debrecen.

Félix gyógyfürdő Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb kén-sóvíz-forrása 49° C. 17 millió liter napi mennyiség, a kénsavas sókban gazdag és hidrogént is tartalmazó hevíz. Javalva van fürdő alakjában csuzos és köszvényes bántalmaknál, csonttörések, ficamodások után, idegszabáknál, (ishias) bőrbajoknál. Női betegségeknél, idült méh- és petefészkek-gyulladások, méhhurut, medencebeli sejtiszóvetlob és izzadmányoknál, idült veselobnál, Brigh-kórsib. **Ivógyógymód** alakjában pedig idült gyermekbántalmaknál, makacs székrekedésnél, vese-köveknél, a máj- és epehólyag betegségeinél.

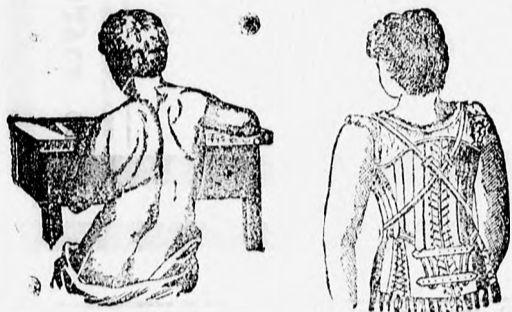
Sárgaság- és epeköveknél meglepő gyógyhatás.

Hét szobájában 200 ujonnan butorozott szoba, 70 holdas park, gondozott sétautak, gyógyterem, étterem, tennispálya, könyvtár, regényes kirándulások, vasútállomás, posta, távirtda, helyközi telefon, hétezerrel több állandó fürdővendég, 50,000 kiránduló, gyógytár, állandó fürdőorvos. Teljes penzió október 1-től május 1-ig, napi 6-8 korona.

Égész éven át nyitva. Prospektust küld a fürdőigazgatóság.

Anyák!!

Óvjátok gyermekeiteket a hátgerinc elgörbülésétől!
Hátgerinc elgörbülésben szenvedő

15 éves leány műfűző alkalmazása előtt, a fűző alkalmazása sával.

Keleti J. testgyógyászati műi tészete készíti jótállás és a legolcsóbb gyári árak mellett.

Műfűzőket,

Hessing vagy Dollinger tanár rendszere szerint: hátgerinc stb. elferdülésének gyógykezelésére;

Egyenestartók

hanyag testtartás megátlására;

Mellfűzőket

plastikai párnázással stb.

Járó- és támgépeket,

Loenz tanár és Hessing rendszere szerint, a boka- és csipőzület gyuladásánál stb.

Műlábakat és műkezeket

a lektökéletesebb technikai kivitelben, több évi jótállás mellett! — **Gyógy-szobatorna készülékek**, valódi amerikai és angol gyártmány, nagy választékban!

Kérjen ingyen és bérmentve legújabb képes árjegyzéket

Keleti J. orvosi műszer-gyáros,

Budapest, IV., Koronaherceg-u. 17.

Nyugaló tulajdonosok és kertőlakosok figyelmébe.

Szekeres Gyula 5-ik kerületi kéményseprő mester lakása május hó 1-től

Rákóci-utca 54 sz. alatt van.

ÜGYVÉDI IRODÁMAT

Piac-utca 73. szám alá

(Tihanyi-házba) helyeztem át.

Dr. Tervev Tamás

ügyvéd.

A Dr. BORSOS-FÉLE

HAJSZESZ

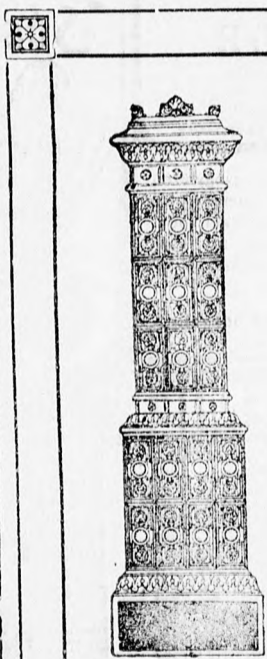
teljesen ártalmatlan növényi anyagokból készülő hajerősítő, mely kiváló eredménnyel használható úgy a hajhullás vagy a hajvégek megtörése és széthasadozása, mint a fej elkorpaódása vagy a haj molyosodása ellen.

A haj növesztését előmozdítja. Legjobb óvszer a hajbetegségek ellen. Sem a fejbőrt, sem az ágyneműt nem piszkolja. — Hatása biztos!

Egy üveg dr. Borsos-féle HAJSZESZ ára 1 korona. — Kettős (nagy) üveg 2 korona.

Készítő hely:

MIHALOVITS J. gyógyszerháza Debrecen.

Eperjesi cserép kályhák

e ösmert legjobb minőségben; továbbá:

Főzőedények, takarékkonyhák, — épületvasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek mérlegek, revolverek és peronospora fecskendők

nagya választékban

a legjutányosabb árban

kaphatók:

Kovács Gyula

vasüzletében,

a „BIKA” szálloda mellett.

Tökéletes kutszivattyuk,

kerti-fecskendők, uthengerek, ülőpadok, asztalok, minde építkezési vasöntvények, legjobbnak elismert

Borsajtók és szőlőzúzó

minden közvetítés kizárásával, költségmentesen, helyben

első kézből, jutányosan

csakis gyártelepünkön vásárolhatók!

Gőzüzemre berendezett, legjobb munkagépekkel ellátott vas- és rézöntődenk, gépmunkáló-, kazán- és kovács

műhelyeink — egyes osztályaikban s kitünő szakmunkások által vezetve — a mai előhaladott gépészetnek minden ágát művelik: Eszterga-és gyalumunkák 2 m. átmérőig végeztenek Gazdasági-és iparigépek szakszerűen olcsón javítottak Gőzhengerfürások — a gépek leszerelése nélkül — vidéken is teljesítetnek!!!

Gépalkatrészek — bármely anyagból valók — helyben állíttatnak elő. Elég az ócska darabok beküldése, hogy helyettük pontosan munkált új darabok szállítsanak.

A t. gazdaközönség e nemű szükségleteivel nincs kizárólag a fővárosra utalva, itt több figyelemmel, gyorsan és jutányosabban lesz kiszolgálva — s csak a néreke ellen vét, ha a hazai iránti bizalmatlanságból fentiekre meggyőződést szerezni nem kívánna. — Szolgálatkész tisztelettel

Debreceni vasöntőde és Géplakatosság

Péterfia végén, a hadházi utcában. — (Sürgöny és levélcím: Vasöntőde, Debrecen.)

20,000 darab nemes Rózsató

Részletes faj- és névárjegyzék ingyen és bérmentve.

a legítimóbb fajokból, szép, erős példányokban, igen jutányos árakban.

Felhívom a nagyérdemű közönség b. figyelmét

műkertészeti és rózsatelepem

megtekintésére, a mely különösen a kertészkedő közönségnek igen tanulságos. Virágüzletemben a legizlésebb csokrok, koszorúk, virágkosarak s mindenféle modern díszmunkák szolid árakban készíttetnek.

Frissen vágott viragokból allandó nagy készlet.

A mai naptól kezdve ugyancsak virágüzletemben kaphatók a következő saját termetesű friss zöldségeim u. m. fejes-saláta, karalábé, ugorka champignomba (csipke), hónapos-retek

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel:

Műkertészeti és rózsatelep:
M. V. főállomás mögött, Csolnákázó-tó mellett, u. n. Egylet-kertben. Telefon 341. szám.

Farkas Gyula

Virágüzlet
Piac-utca 26-ik szám., Nagytözsde mellett.
Telefon 304. szám.

műkertész.

Részletes faj- és névárjegyzék ingyen és bérmentve.

Saját érdekében hirdessen kiárólag • LEOPOLD GYULA • hirdetés irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 54. Szakavatottsági Pentosági

MINDEN HÖLGY ELŐNYE

olcsón és a mellett mégis divatosan és elegánsan ruházkodni.

Saját érdekében

kérje ezért döstartalmu **színes tárgyjegyzékemet,** melyet megkötés végett ingyen és bérmentve küldök.

WIENER MODERN UNION
Bécs, I., Schottengring 10.

VERSZEJÉNYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGENSÉG
gyógyítására és gyenge gyerekek erősítésére a leghatásosabb készítmény.

KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.

Valódi tokaji borból készül, tehát nem tévesztendő össze más készítménnyel. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. - Kapható gyógyszárakban.

Postán küldi. **KORONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Málvia-tér.**

SZIMON ISTVAN FÉLE
GYÓGYEREJÜ **SÓS-BORSZESZ**

MINDENÜTT KAPHATÓ

Szőnyegek takarók függönyök
Bútorsozvetek csipkeliógönyök
Szőnyegház **S. SCHEIN** ca. és kir. udv. száll.
WIEN, I., Bauernmarkt 12.
Düstartalmú képes **ÁRJEGYZÉK** ingyen és bérmentve.

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a **CZERNY-féle Tanningene** HAJFESTŐ-SZERREL

PLATSCHEK VILMOS

elismerett legolcsóbb, legszellőbb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Dr. Kovács kézpasztája
3 nap alatt biztosan hal. Tégelye K 1-20

Dr. Kovács gyógylára
Bdost. Gyár-a. 17.

„SMITH-PREMIER”
képviselek keresetnek.

SMITH PREMIER N° 5
képes árjegyzék ingyen.

VILÁG LEGJOBB IRÓGEPE

GRAND PRIX PARIS 1900

BALASSA FÉLE UGORKATE

Pattanás, kiütés, szeplő, májfolt, sötét ráncok is eltűnnek az arcáról a valódi angol használatával.

Egy üveg ára 2 korona.
Hozzá ugorkaszappan 1 k, púder 1-20, K.

Főszéküldési hely **BALASSA KORNÉL** gyógyszerész Budapest-Erzsébetváros

KATZER -féle részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb 1/4 millió részvénytöke.

Budapest, Ó-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Új-utca 43.
Katzer szörmeárú az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSEJE

NAGY

VÁSÁROLJON CSIN KISS-FÉLE

SZERENCSE-SORSJEGYET
KISS KÁROLY TÁRSASÁGA
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 11.

1000.000

SZARVÉLEMÉNY.

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS

kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélcsatorna hurutos bántalmainál, ugyancsak a húgy és ivarszervek hurutos és vérgangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a befék atoniája és a hasi vérbőségből eredő májbetegségek ellen. A „Siculia”-forrás belső használatának furdéssel való egyesítése oszlato hatást fejt ki a női medence szervek izladmányainál. A tüdőgümőkör kezdetleges eseteiben, valamint a gümös-görvélyes nyirkmirigy daganatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Czélszerű segédeszközt képez az elhízás és idült köszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére.

Budapest, 1905. január 8.

Dr. Korányi Fülgyes, egyetemi tanár, főorvosi tanácsos, a M. Tud. Akad. tagja, stb. stb.

Szétküldi a kezelő tulajdonos „SICULIA” természetes szénsavat sűrítő gyár r. t. MÁLNÁSFÖRDÖN Háromszék vm. Cím: SICULIA, Málnásfördő. Főraktárak Budapestben: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.

Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénásszab. Árpád

RAJZ-ESZKÖZ
az összes közép-iskolákban a legjobban bevált

MAGYAR KÖRZŐ

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Debrecen, nyomtatott Iászló József könyvnyomdájában.